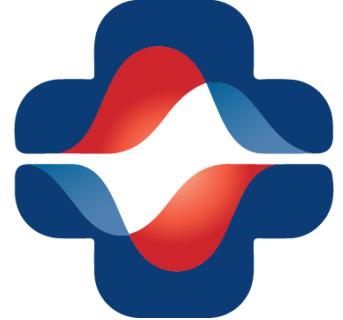

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Zdravstvena njega u zajednici

2. Osnovne ljudske potrebe-pomoć u zbrinjavanju bolesnika

2.4. Pomoć pri kretanju i zauzimanju odgovarajućeg položaja

Kristina Vokić

Dora Kuharić

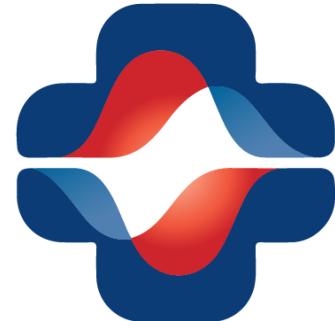
Škola za medicinske sestre Mlinarska

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

2. Osnovne ljudske potrebe – pomoć u zbrinjavanju bolesnika

1. **Pomoć bolesniku pri disanju** - Uklanjanje sekreta iz dišnih puteva
- Primjena terapije kisikom u kući
2. **Pomoć bolesniku pri uzimanju hrane i tekućine**
- Hranjenje nazogastričnom sondom
3. **Pomoć bolesniku pri eliminaciji otpadnih tvari**
- Zdravstvena njega bolesnika s trajnim urinarnim kateterom
- Zdravstvena njega bolesnika sa stomom
4. **Pomoć bolesniku pri kretanju i zauzimanju odgovarajućeg položaja**
- Dekubitus
- Kontrakture
- Sprečavanje komplikacija smanjene pokretljivosti
5. **Pomoć bolesniku pri odmoru i spavanju**
6. **Pomoć bolesniku pri odijevanju**
7. **Pomoć bolesniku pri održavanju normalne tjelesne temperatre**
8. **Pomoć bolesniku pri održavanju osobne higijene**
- Zbrinjavanje kroničnih rana i primjena suvremenih obloga za rane
9. **Izbjegavanje štetnih utjecaja okoline** - Prevencija nezgoda
10. **Pomoć pri komunikaciji s drugim ljudima**
- Komunikacija s osobom oboljelom od demencije
11. **Pomoć pri zadovoljavanju vjerskih potreba**
12. **Pomoć bolesniku pri obavljanju svršishodnog rada**
13. **Pomoć bolesniku pri rekreatiji**
14. **Pomoć bolesniku pri učenju**

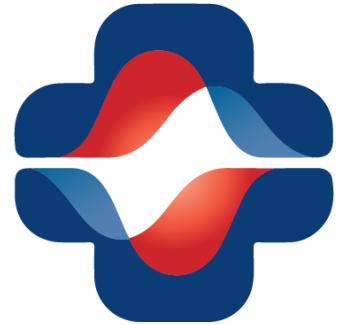

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

2.4. Pomoć pri zauzimanju odgovarajućeg položaja

ISHODI

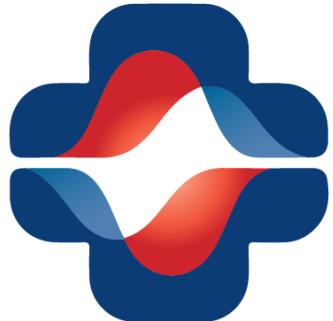
- Objasniti vrste pokretljivosti bolesnika
- Objasniti načine promjene položaja bolesnika u krevetu
- Navesti komplikacije izazvane dugotrajnim mirovanjem

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

VRSTE POKRETLJIVOSTI

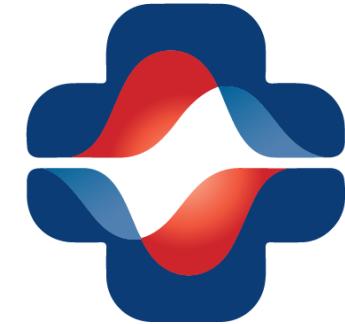
Normalno pokretna	<ul style="list-style-type: none"> - hoda primjerom brzinom prebacujući težinu tijela s jedne na drugu - ne treba pomoć u promjeni položaja tijela u krevetu - samostalna je u obavljanju osobne higijene
Smanjeno pokretna	<ul style="list-style-type: none"> - teško se kreće uz pomoć pomagala (štake, štapa, hodalice, kolica) ili uz pratnju - za promjenu položaja u krevetu potrebno je pomagalo ili pomoć druge osobe - pri izvođenju osobne higijene i hranjenja potrebna je djelomična pomoć druge osobe
Nepokretna	<ul style="list-style-type: none"> - ne može hodati niti uz pomoć druge osobe ili pomagala - pri obavljanju osnovnih potreba potrebna je pomoć i podrška koja se pruža u krevetu

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PROMJENA POLOŽAJA U KREVETU

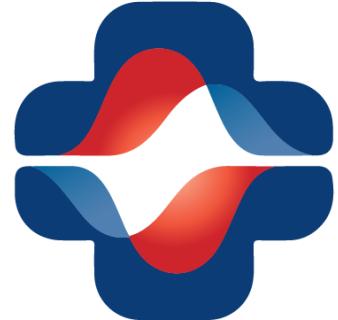

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- aktivni položaj
- pasivni položaju
- prisilni položaj

DEKUBITUS

ograničeno oštećenje kože i/ili potkožnog tkiva zbog dugotrajnog mirovanja, pojavljuje se na mjestima gdje su kosti slabije prekrivene potkožnim tkivom

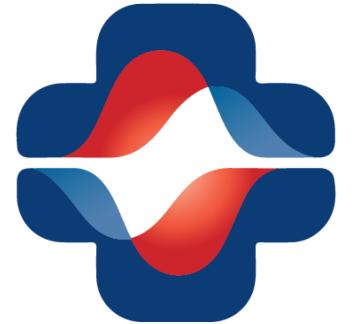
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

dugotrajni pritisak

otežani protok krvi

manjak kisika i hranidbenih tvari

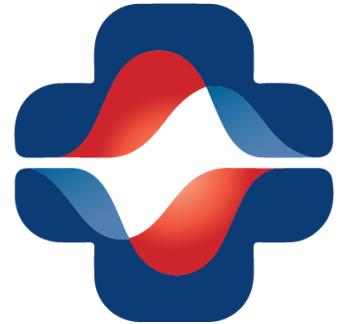
Poremećaj metabolizma.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Kategorija/Stupanj
I: Neizbjeljivo
crvenilo na
neoštećenoj koži

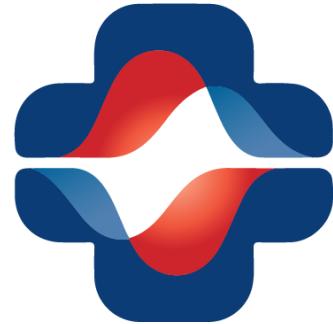

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Kategorija/Stupanj
II: Djelomični
gubitak debljine
kože ili plik

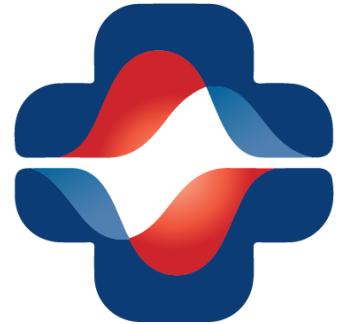

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Kategorija/Stupanj
III: Potpuni
gubitak debljine
kože (masno tkivo
je vidljivo)

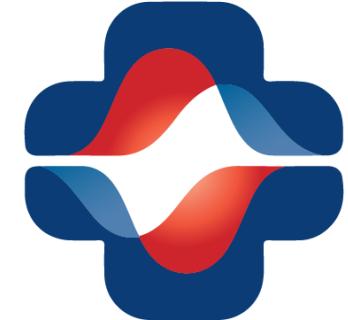

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Kategorija/Stupanj
IV: Potpuni
gubitak debljine
tkiva (mišići/kosti
su vidljivi)

ČIMBENICI KOJI UTJEĆU NA NASTANAK DEKUBITUSA

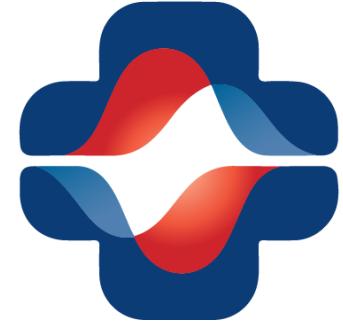
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Unutarnji: bolesti cirkulacije, metabolizma i prehrane (pretilosti ili pothranjenosti), neuroloških ili zločudnih bolesti.

Vanjski: nabori na osobnom ili posteljnom rublju, nečista i vlažna koža (znoj, mokraća, stolica), neudoban krevet, sredstva za imobilizaciju

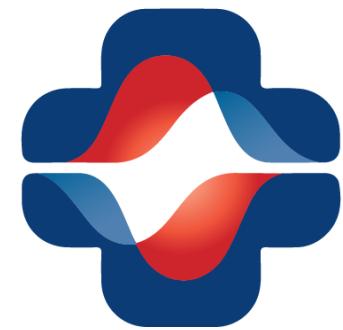
Postupci sprečavanja dekubitusa

- svakodnevno kupanje i pranje
- masaža ugroženih mjesta hidratantnim losionom
- pranje kože nakon svake velike nužde
- redovito presvlačenje osobnog i posteljnog rublja koje mora biti mekano, suho i bez nabora
- promjena položaja tijela svaka dva sata ili češće prema potrebi
- koristiti antidekubitusna pomagala radi smanjenja pritiska
- pravilna prehrana sa dovoljnim unosom bjelančevina i tekućine

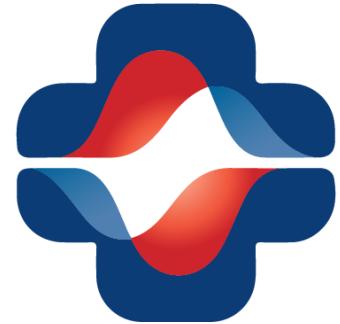

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Antidekubitalna pomagala

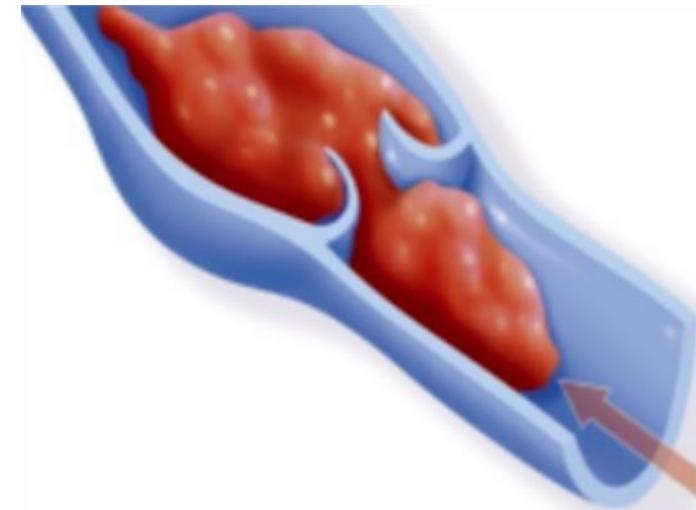
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

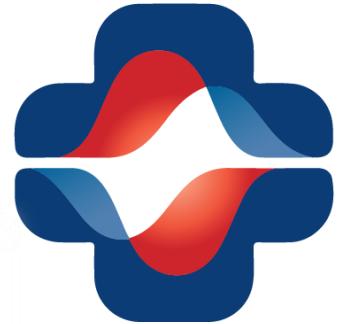
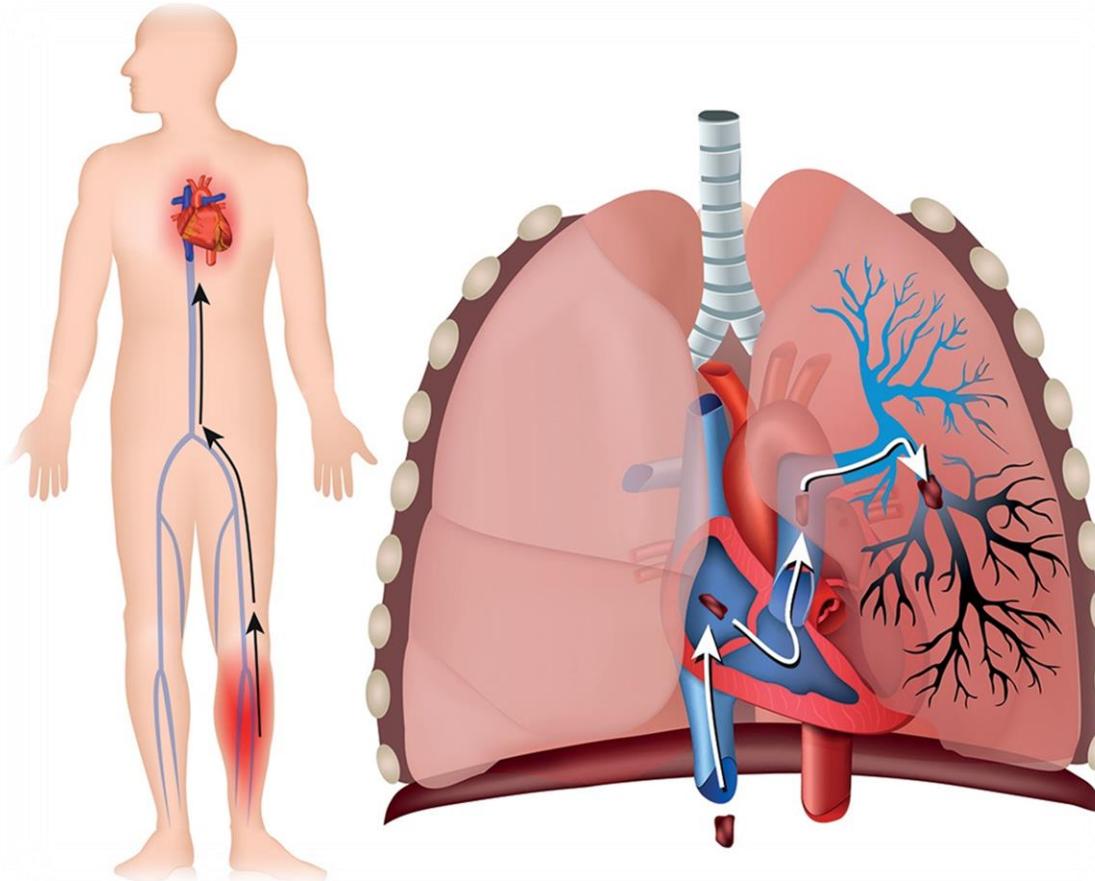
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

TROMBOZA-

nastaje kada krvni ugrušak djelomično ili potpuno sprečava protok krvi unutar krvne žile

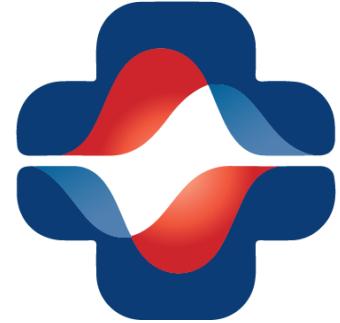

PLUĆNA EMBOLIJA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Postupci sprječavanja tromboze, tromboflebitisa i plućne embolije

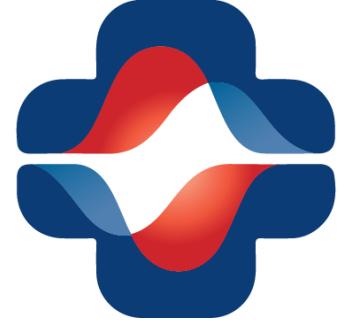
- aktivne i pasivne vježbe
- vježbe dubokog disanja
- često mijenjanje položaja u krevetu
- redovito održavanje higijene
- masaža
- postavljanje elastičnih čarapa ili kompresivnog zavoja na noge u ležećem položaju prije ustajanja
- izbjegavati hranu s mnogo masnoća i kolesterola
- rano prepoznavati **znakove tromboze** (bol, cijanoza, toplina, izraženije površinske vene, osjećaj slabosti, malaksalost, povišena tjelesna temperatura)

kod bolesnika s trombozom zabranjeno je provoditi aktivne i pasivne vježbe te masiranje bolesnog ekstremiteta

KONTRAKTURE

SPRJEČAVANJE

- Pravilan položaj
- redovita promjena položaja tijela (svaka 2 sata)
- vježbe mišića i disanja

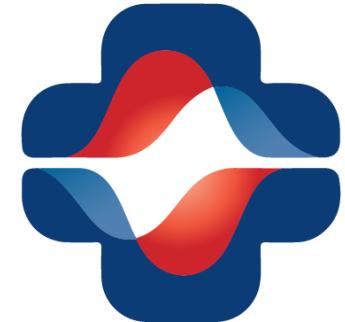
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

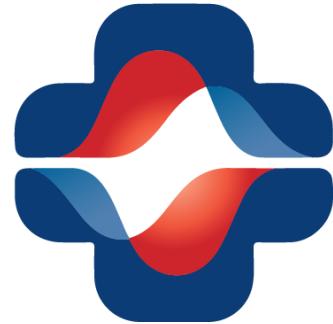
PONAVLJANJE

---

1. Objasnite vrste pokretljivosti bolesnika.
2. Objasnite načine promjene položaja bolesnika u krevetu.
3. Navedite komplikacije izazvane dugotrajnim mirovanjem.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

- Kuharić D, Vokić K. Priručnik za program obrazovanja odraslih Zdravstvena njega u zajednici, Zagreb 2022
- Erasmus+. PRIRUČNIK ZA SUVREMENO ZBRINJAVANJE RANA; Zagreb, 2020 [[pristupljeno 26.01.2022.](#)];
Dostupno na: https://idtwound.com//wp-content/uploads/2020/04/Prirucnik_za_rane_Erasmus_plava_verzija.pdf
- <https://www.adiva.hr/zdravlje/obiteljsko-zdravlje-zdravlje/terapija-kronicnih-rana-zasto-nastaju-i-kako-se-lijece/>
- https://www.coloplast.hr/rane/njega-rane/edukacija/#section=Dekubitus_157118
- https://www.researchgate.net/figure/Left-leg-deep-vein-thrombosis_fig1_265970661
- <https://www.venousforum.org/patients/what-is-vein-disease/what-is-pulmonary-embolism/>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Contracture>

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska